

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mpk.II.10.294/2019/5.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Tanczos Rita bíró

A kérelmező: ...

A kérelmezett: MÁV Start Zrt. ...

Az ügy tárgya: üzemi tanácsválasztás érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmezett

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Szombathelyi Törvényszék Mpkf.20.350/2019/3/I.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.Mpk.50.015/2019/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Szombathelyi Törvényszék Mpkf.20.350/2019/3/I. számú végzését a Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.Mpk.50.015/2019/11. számú végzésére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Megállapítja, hogy a 10.000 (tízezer) forint elsőfokú, a 7.000 (hétezer) forint másodfokú és a 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az Állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A MÁV Start Vasúti Személyszállító Zrt. ... területi szervezeténél 2019. április 8-11. között üzemi tanácsi választás megtartására került sor. Az üzemi tanácsi választás során felhasznált szavazólapon a jelöltek neve a jelölő szervezetek szerinti sorrendben szerepelt oly módon, hogy a Vasutasok Szakszervezete, a VDSZSZ Szolidaritás Szakszervezet és a Mozdonyvezetők Szakszervezete jelöltjeinek sorrendi elsőbbséget biztosítottak, továbbá a szavazólap kétoldalas formátumban készült úgy, hogy a hátoldalra kizárólag a kérelmező egyes jelöltjei, illetve a független (munkavállalói) jelöltek neve került fel. Az első oldal nem tartalmazott utalást arra, hogy a jelöltek névsora a következő oldalon folytatódik, ezért a választók egy része figyelmen kívül hagyta a hátoldalon szereplő kérelmezetti, illetve független jelöltek nevét.

A kérelmező kérelme

- [2] A kérelmező a pontosított kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a MÁV START Vasúti

Személyszállító Zrt. ... területi szervezeténél 2019. április 8-11. között megtartott üzemi tanácsi választás érvénytelen és kérte a választás eredményének megsemmisítést. Előadta, hogy a választási bizottság a kérelmezőnek sem előzetesen, sem utólagosan nem küldte meg az elkészített szavazólap nyomtatványt, ezért a ... a választók jelzése alapján 2019. április 15-én szerzett tudomást a szavazólapok kifogásolt formájáról és tartalmáról.

- [3] A kérelmezett a kérelem elutasítását kérte és arra hivatkozott, hogy a kérelmező által a választási bizottságba delegált tag a szavazólapok elkészültekor, hitelesítésekor nem élt kifogással és észrevételt sem tett.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [4] A Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 7.Mpk.50.015/2019/11. számú végzésével a MÁV-START Zrt. ... telephelyen 2019. április 8-9-10-11-én tartott üzemi tanácsi választás eredményét megsemmisítette. Végzésének indokolásában a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 289. § (1) bekezdésében foglalt határidő megtartását vizsgálva megállapította, hogy a kérelmező a választás eredményének 2019. április 11-i megállapítását követően, 2019. április 15-én szerzett tudomást a szavazólap kifogásolt tartalmáról, ezért az április 16-án előterjesztett kérelme a törvényi határidőn belül érkezett.
- [5] A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint a kifogásolt szavazólap nem felelt meg az üzemi tanácsi választásokkal kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 357/2009. számú Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § b) pontjának, mivel a jelöltek neve a szavazólapon nem ABC sorrendben szerepelt, ami a választókat befolyásolhatta. A szavazólap kétoldalas formában készült úgy, hogy a hátoldalra kizárólag a kérelmező és a független jelöltek neve került anélkül, hogy erre az első oldal utalt volna. Mindezek alapján a szavazólap a választáson résztvevő munkavállalókat megtévesztette, ezáltal a választás eredményét befolyásolta.
- [6] A kérelmezett fellebbezése alapján eljáró Szombathelyi Törvényszék az Mpkf.20.350/2019/3/I. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül folytatta le az eljárást a választási bizottság, mint kérelmező ellen, amit a Kúria Mfv.II.10.478/2013/5. számú végzése, az Mfv.II.10.479/2013/4. számú végzése (BH2014/6/M.13) valamint az Mfv.II.10.684/2013/4. számú végzése is megerősít.
- [7] A másodfokú bíróság szerint nem volt adat arra, hogy a szavazólapok jóváhagyása 2019. április 8-án megtörtént, ezért a választás eredmény 2019. április 11-i megállapításához képest a kérelmező a kérelmét a jogszabályban foglalt határidőn belül nyújtotta be. A közigazgatási és munkaügyi bíróság azt is helytállónan állapította meg, hogy a feltárt szabálytalanság a választási eredményét érdemben befolyásolhatta.

A felülvizsgálati kérelem

- [8] A kérelmezett a felülvizsgálati kérelmében a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és a kérelmező kérelmének elutasítását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a végzése indokolásában olyan bírói gyakorlatra hivatkozik, ami ellentétes a konkrét jogszabályi rendelkezésekkel, ezáltal a joggyakorlat egységének és/vagy tovább fejlesztésének biztosítása érdekében indokolja a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését.
- [9] A kérelmezett érvelése szerint a jogerős végzés sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 514. § (1) bekezdését és az Mt. 249. § (1) bekezdését, 289. § (1) bekezdését mint eljárási és az Mt. 249. § (2) bekezdését, mint anyagi jogszabályokat. Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, illetve helytelenül értelmezték az Mt. 249. § (1), és 289. § (1) bekezdését, ezért tévesen állapították meg a jogvesztő határidő kezdő időpontját. Az EBH2014.M.13. számú határozata szerint a határidőre vonatkozó rendelkezés nem értelmezhető akként, hogy az Mt. 289. § (1) bekezdésében a kérelem benyújtására meghatározott 5 napos határidőt valamennyi kérelem esetében a választás eredményének időpontjától kell számítani.

Továbbra is állította, hogy a jogsértés a választási bizottság eljárása során történt, minthogy a választási bizottság hagyta jóvá a vitatott szavazólapokat. A törvényszék megalapozatlanul állapította meg, hogy az eljárás során a jogsértés időpontját nem lehet meghatározni, a rendelkezésre álló iratok alapján ugyanis megállapítható, hogy ennek a döntésnek időben meg kellett előznie a választás megkezdését, azaz 2019. április 8-át, amelyet a Pp. 266. §-a alapján a bíróságnak hivatalból kell figyelembe venni. Mindezek alapján a kérelmező a jogvesztő határidő leteltét követően nyújtotta be kérelmét, amelyet el kellett volna utasítani.

- [10] A kérelmezett érvelése szerint az eljárás bíróságok figyelmen kívül hagyta, hogy a választási bizottság perbeli jogképességgel nem rendelkezik, a törvényszék e körben a bírói gyakorlatra hivatkozott. A korábbi bírósági döntések azonban contra legem jogértelmezéssel születtek, ezért jogszabálysértőek voltak. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) a hatályos Pp.-hez hasonlóan szabályozta az érdek-képviselői szervezetek speciális perbeli legitimációját, vagyis nem nevesítette a választási bizottságot, ugyanakkor a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) 54. §-ában szereplő köztes eljárásban - az egyeztetés során - részvételt biztosított számára. A nemperes eljárás lefolytatásához tehát szükség volt a bírói gyakorlat joghézag pótló szerepére, a választási bizottság fiktív jogalanyiségének perbeli megteremtésére. Az Mt. hatályba lépésével viszont az egyeztetés kikerült a vitarendezés intézményes formájából, kizárólag a bírói út maradt és az Mt. sem nevesítette már ebből a szempontból a választási bizottságot. Mindezekből következően az Mt. hatálya alatt egy olyan bírói gyakorlat továbbélése, amely contra legem ruházta fel jogképességgel a választási bizottságot, nem lehet helytálló. Az időközben megszületett új eljárásjogi törvény sem ruházta fel jogképességgel a választási bizottságot, amelyet vélhetőleg a jogalkotó nem is tartott szükségesnek és indokoltnak. Miután a Pp. 35. § (1) bekezdése szerint a felek perbeli jog- és cselekvőképességét a bíróságnak az eljárás bármely szakaszában hivatalból kell vizsgálnia, álláspontja szerint a bírói döntések jogszabálysértőek.
- [11] A kérelmezett a felülvizsgálati kérelmében az ügy érdemi döntését is vitatta, mert álláspontja szerint a Kúria Mfv.10.478/2013/5. számú döntése alapján nem önmagában a szabálytalanságot kell valószínűsíteni, hanem azt, hogy az olyan jellegű, amely a választás eredményét befolyásolhatta. Erre vonatkozóan pedig a kérelem nem felelt meg a jogszabályi feltételeknek. Álláspontja szerint az eljárási hiba nem befolyásolta a választás végeredményét, a kérelmezőre leadott szavazatok elégtelen száma és az eljárási szabálysértés között nem volt összefüggés, erre vonatkozóan a bírósági döntések sem tartalmazznak indokolást.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.
- [13] A nem peres eljárásban a 2017. évi CXVIII. törvény 1. § (1) bekezdése értelmében a Pp. rendelkezései irányadóak.
- [14] A Pp. 35. § (1) bekezdése szerint a felek perbeli jog- és cselekvőképességét, valamint a törvényes képviselőnek és a támogatónak ezt a minőségét, ha ezek iránt kétség merül fel a bíróság az eljárás bármely szakaszában hivatalból vizsgálja.
- [15] A Pp. 33. §-a szerint a perben fél az lehet, akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek. A munkaügyi perekben a Pp. 514. § (1) bekezdése az általános szabályok mellett lehetővé teszi a szakszervezet, munkáltatói érdek-képviselői szervezet, vagy üzemi, közalkalmazotti tanács perbeállítását is, azonban a választási bizottságot e körben nem nevesíti.
- [16] Az elsőfokú bíróság a kérelmezett perbeli jogképességét nem vizsgálta, a törvényszék pedig a felhívott Kúriai döntések alapján azt elfogadta. A jogerős végzésben felhívott EBH2014.M.13. számú elvi határozat tekintetében a munkáltató a nem peres eljárásban fél volt és még a régi Pp. szabályai voltak az irányadóak, míg az EBH2017.M.5. számú elvi határozatban a választási

bizottság mellett más kérelmezettek (munkáltató és szakszervezetek) is megjelölésre kerültek, így az ügy érdemében a kérelmezett választási bizottság perbeli jogképességének nem volt relevanciája.

- [17] A hatályos Pp. azonban perbeli jogképességgel a munkaügyi perekben a választási bizottságot nem ruházza fel, melyre a kérelmezett helytállóan hivatkozott.
- [18] Mindezt az Mt.-ben foglalt, az üzemi tanács megválasztására, megalakulására és megszűnésére vonatkozó jogszabályi előírások is alátámasztják. Az üzemi tanács ugyanis az üzemi tanács választásának napján alakul meg, ugyanakkor az Mt. 252. § h) pontja alapján megszűnik, amennyiben a bíróság a választás eredményét megsemmisíti. Ezen anyagi jogi rendelkezésből is következően a választás lebonyolításával vagy eredményének megállapításával kapcsolatban az igény az üzemi tanáccsal és nem a választási bizottsággal szemben érvényesíthető.
- [19] Minthogy az üzemi tanács választásával összefüggésben a választási bizottság a fentiekből következően nem rendelkezik perbeli legitimációval, a Kúria a Pp. 424.§ (3) bekezdése alapján a jogerős végzést az elsőfokú bíróság végzésére is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és a nemperes eljárást a Pp. 240.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - hivatkozással a Pp. 176.§ (1) bekezdés e) pontjára - megszüntette. A Pp. irányadó rendelkezései új kérelmezett megjelölését, a helyes kérelmezett eljárásba vonását nem teszi lehetővé.

Záró rész

- [20] A kérelmezett költséget nem igényelt, ezért arról rendelkezni nem kellett.
- [21] A kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint teljes személyes illetékmentességgel rendelkezik, ezért a nem peres eljárás során felmerült első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét helyette az állam viseli.
- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.
- [23] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja kizárja.

, 2020. március 23.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő